

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ВИБРАНІ ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ НЕВРОЛОГІЇ»

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Галузь знань	22 Охорона здоров'я,
Спеціальність	228 «Педіатрія», третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти,
Назва навчальної дисципліни	Курс за вибором «Вибрані питання дитячої неврології»
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Педіатрії № 1, 79059, Львів, вул. Пилипа Орлика, 4, телефон/факс:+38(032)2917851; kaf_pediatics_1@meduniv.lviv.ua
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний email, Google scholar, Scopus)	проф. Няньковський С.Л. : nianksl@gmail.com https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&btnA=1&user=sWDww_QAAAAJ https://orcid.org/0000-0002-0658-9253 http://www.researcherid.com/rid/G-3059-2019 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55884241000 доц. Возняк А.В.: likar.voznjak@gmail.com https://scholar.google.com.ua/citations?user=tosXv7UAAAAJ&hl=uk https://orcid.org/0000-0002-2387-2130 http://www.researcherid.com/rid/G-4892-2019
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	3-й
Тип дисципліни (обов'язкова/ вибіркова)	Вибіркова
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин: <i>лекції</i> <i>практичні заняття</i> <i>семінарські заняття</i> <i>самотійна робота</i>	8 28 8 46
Інформація про консультації	За графіком

2. АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчання в аспірантурі зі спеціальності «Педіатрія», курс за вибором «Вибрані питання дитячої неврології», відтворює сучасний стан цієї галузі і включає найважливіші досягнення педіатрії. Аспірантам для обговорення та практичного вдосконалення винесені окремі питання дитячої неврології які потребують поглибленого вивчення.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є педіатричні аспекти ведення дітей з особливостями розвитку (синдром Дауна, дитячий церебральний параліч, розлади аутистичного спектра). Можливості застосування сучасних методів діагностики та новітніх технологій лікування дітей.

Кінцеві цілі курсу за вибором:

- визначати тактику проведення скринінгових обстежень для виявлення порушень розвитку у дитини
- планувати обстеження пацієнта з особливостями розвитку та інтерпретувати отримані результати
- проводити диференційну діагностику та ставити попередній клінічний діагноз найбільш поширених супутніх соматичних захворюваннях дитячого віку
- планувати ведення пацієнта з особливостями розвитку в умовах поліклініки
- вміння застосовувати принципи етики та деонтології при роботі з родиною дитини з особливостями розвитку

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: Мета вивчення курсу за вибором «Педіатричні аспекти ведення дітей з особливостями розвитку» полягає в поглибленні теоретичних знань за рахунок вивчення тем, які не увійшли в програму дисципліни «Педіатрія», удосконаленні і засвоєнні практичних навичок, набутті професійного рівня готовності майбутніх лікарів, в першу чергу педіатрів та сімейних лікарів, до самостійної роботи.

Завдання: За методикою організації заняття є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; вони передбачають:

- Збір анамнезу;
- огляд хворої дитини;
- планування обстеження хворої дитини;
- інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень;
- проведення диференціальної діагностики найбільш поширених захворювань дитячого віку при типовому їх перебігу;
- визначення попереднього клінічного діагнозу;
- визначення терапевтичної тактики;
- призначення лікувального харчування;
- надання екстреної медичної допомоги;
- вирішення ситуаційних задач;
- відпрацювання практичних навичок в НРЦ «Джерело»;
- ведення медичної документації.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії **наступних компетентностей та програмних результатів навчання:**

Інтегральна компетентність:

здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини за спеціальністю «дитяча гастроентерологія», організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний і міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення.

ЗК2. Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідну роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики.

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність комунікувати в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати та ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК6. Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку інтелектуального продукту та забезпечувати його якість.

ЗК7. Здатність працювати в команді, організувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі охорони здоров'я, основних концепцій, теорій, гіпотез щодо проблем дитячої неврології.

ФК2. Здатність розробляти та керувати науковими проектами, формулювати зміст та новизну дослідження.

ФК3. Здатність визначати потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо проблем функціональних розладів, мультидисциплінарного підходу до їх діагностики та лікування.

ФК4. Здатність обирати та використовувати сучасні методи дослідження неврологічних проблем у дітей відповідно до поставленої мети, завдань та критеріїв досягнення очікуваних результатів.

ФК5. Здатність інтерпретувати, аналізувати та узагальнювати результати власних наукових досліджень з проблем дитячої неврології, визначати їх місце в системі існуючих знань, дотримуючись принципів наукової етики, академічної доброчесності та авторського права.

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання з дитячої неврології в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу.

ФК7. Здатність представляти результати власних наукових досліджень у вигляді друкованих праць або усних форм презентацій відповідно до національних та міжнародних стандартів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння з методів діагностики, лікування та профілактики дитячої неврології в науковій, фаховій та освітній діяльності.

ПРН 2. Використовувати концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження у дітей.

ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, конкретно оцінювати і творчо використовувати наукову інформацію про дитячу неврологію.

ПРН 4. Вміти встановити та сформулювати проблеми мультидисциплінарного підходу до діагностики окремих неврологічних розладів у дітей з врахуванням біологічних, психоемоційних і психосоціальних чинників та накреслити шляхи їх вирішення.

ПРН 5. Продувати нові знання та ідеї, формулювати наукові гіпотези, теорії та концепції розвитку на основі принципів доказової медицини.

ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати та систематизувати клінічні та наукові дані стосовно проблем нервової системи у дітей.

ПРН 7. Розробляти дизайн і план власного дослідження за обраним медичним фахом на основі самостійно сформульованих мети і завдань.

ПРН 8. Обирати, застосовувати і вдосконалювати сучасні методики дослідження за обраним напрямком наукового проекту та освітньої діяльності, використовувати новітні методи статистичного аналізу в галузі медицини.

ПРН 9. Розробляти та впроваджувати нові способи діагностики.

ПРН 10. Використовувати здобуті в результаті дослідження нові знання щодо діагностики патології нервової системи в практичній діяльності й освітньому процесі.

ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН 16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з пацієнтами щодо пропобанди здорового стилю життя.

ПРН 17. Використовувати принципи академічної доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів

5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ КУРС ЗА ВИБОРОМ «Вибрані питання дитячої неврології»

№	Тема	Вид заняття (години)
---	------	----------------------

		Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота
1	Оцінка фізичного та психомоторного розвитку дитини	2		4	4
2	Методи пренатального скринінгового обстеження для виявлення порушень розвитку.	2			4
3	Постнатальна діагностика Синдрому Дауна		2		4
4	Постнатальна діагностика ДЦП		2		4
5	Постнатальна діагностика РАС		2		4
6	СД: епідеміологія, патофізіологія, клініка			4	4
7	ДЦП: епідеміологія, фактори ризику, класифікація, клініка			4	4
8	РАС: епідеміологія, тригерні фактори, класифікація, клініка			4	4
9	Соматичні проблеми у дітей з СД	1			4
10	Соматичні проблеми у дітей з ДЦП	1			4
11	Соматичні проблеми у дітей з РАС	1			2
12	Програма раннього втручання	1		4	2
13	Фізична реабілітація дітей з СД, ДЦП, РАС			4	2
14	Диспансерне спостереження за дітьми з особливостями розвитку		2	4	
Всього: кредитів ECTS - 3; годин - 90; з них:		8	8	28	46

Теми лекцій

№	Тема	години
1	Оцінка фізичного та психомоторного розвитку дитини	2
2	Методи пренатального скринінгового обстеження для виявлення порушень розвитку.	2
3	Соматичні проблеми у дітей з СД	1
4	Соматичні проблеми у дітей з ДЦП	1
5	Соматичні проблеми у дітей з РАС	1
6	Програма раннього втручання	1
Всього:		8

Теми семінарських занять

№	Тема	години
1	Постнатальна діагностика Синдрому Дауна	2

2	Постнатальна діагностика ДЦП	2
3	Постнатальна діагностика РАС	2
4	Диспансерне спостереження за дітьми з особливостями розвитку	2
Всього:		8

Теми практичних занять

№	Тема	години
1	Оцінка фізичного та психомоторного розвитку дитини	4
2	СД: епідеміологія, патофізіологія, клініка	4
3	ДЦП: епідеміологія, фактори ризику, класифікація, клініка	4
4	РАС: епідеміологія, тригерні фактори, класифікація, клініка	4
5	Програма раннього втручання	4
6	Фізична реабілітація дітей з СД, ДЦП, РАС	4
7	Диспансерне спостереження за дітьми з особливостями розвитку	4
Всього:		28

Теми для самостійної роботи

№	Тема	години
1	Оцінка фізичного та психомоторного розвитку дитини	4
2	Методи пренатального скринінгового обстеження для виявлення порушень розвитку.	4
3	Постнагальна діагностика Синдрому Дауна	4
4	Постнагальна діагностика ДЦП	4
5	Постнатальна діагностика РАС	4
6	СД: епідеміологія, патофізіологія, клініка	4
7	ДЦП: епідеміологія, фактори ризику, класифікація, клініка	4
8	РАС: епідеміологія, тригерні фактори, класифікація, клініка	4
9	Соматичні проблеми у дітей з СД	4
10	Соматичні проблеми у дітей з ДЦП	4
11	Соматичні проблеми у дітей з РАС	2
12	Програма раннього втручання	2
13	Фізична реабілітація дітей з СД, ДЦП, РАС	2
Всього:		46

6. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- а) індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- б) розв'язання типових ситуаційних задач.

На семінарському занятті оцінюється якість виконання індивідуального завдання, виступ аспіранта, здобувача, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію

Комплексне оцінювання навчальної діяльності здійснюється виставленням традиційної оцінки, яка конвертується у бали відповідно у кожному з занять, аспірант отримує на занятті:

оцінку «5» - якщо він виконав правильно не менше 90% навчальних завдань;

оцінку «4» - якщо він виконав правильно не менше 80% навчальних завдань;

оцінку «3» - якщо він виконав правильно не менше 60% навчальних завдань;

оцінку «2» - якщо він виконав правильно менше 60% навчальних завдань.

На кінцевому етапі заняття викладач виставляє набрану суму балів і традиційну оцінку в журналі успішності.

Самостійна робота виконується аспірантом, здобувачем самостійно поза межами аудиторних занять, оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

Критерії оцінювання навчальної діяльності

5/"відмінно" – аспірант бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

4/"добре" – аспірант добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

3/"задовільно" – аспірант в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають в аспіранта невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

2/"незадовільно" – аспірант не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримує аспірант:

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність аспіранту, здобувачу виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою, при цьому враховуються всі види робіт, передбачені програмою. Аспірант, здобувач отримує оцінку з кожної теми. Всі виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються в бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$X = \frac{CA \times 200}{-----}$$

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5.00	200
4.97	199
4.95	198
4.92	197
4.90	196
4.87	195
4.85	194
4.82	193
4.80	192
4.77	191
4.75	190
4.72	189
4.70	188
4.67	187
4.65	186
4.62	185
4.60	184
4.57	183
4.55	182
4.52	181

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.50	180
4.47	179
4.45	178
4.42	177
4.40	176
4.37	175
4.35	174
4.32	173
4.30	172
4.27	171
4.24	170
4.22	169
4.19	168
4.17	167
4.14	166
4.12	165
4.09	164
4.07	163
4.04	162
4.02	161

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.99	160
3.97	159
3.94	158
3.92	157
3.89	156
3.87	155
3.84	154
3.82	153
3.79	152
3.77	151
3.74	150
3.72	149
3.70	148
3.67	147
3.65	146
3.62	145
3.60	144
3.57	143
3.55	142
3.52	141
3.50	140

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.47	139
3.45	138
3.42	137
3.40	136
3.37	135
3.35	134
3.32	133
3.30	132
3.27	131
3.25	130
3.22	129
3.20	128
3.17	127
3.15	126
3.12	125
3.10	124
3.07	123
3.05	122
3.02	121
3	120
< 3	недостатньо

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить **200 балів**. **Мінімальна кількість балів**, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить **120 балів**.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Шкали оцінювання: традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS.

Залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння аспірантом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних та семінарських заняттях.

Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії
Залік	Мають бути зараховані всі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності аспірантів»	Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант, здобувач за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант, здобувач за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 120 балів.

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів, здобувачів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

7. ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ

1. Методика оцінки психомоторного розвитку дитини до 7 років за модифікованою формалізованою картою дослідження психоневрологічних функцій у дітей перших 7 років життя Н.А. Скворцова. Сигмальні та центильні таблиці.
2. Програма EuroGrowth. Скринінгові методики виявлення порушення розвитку
3. Методи пренатального скринінгового обстеження для виявлення порушень розвитку.
4. Постнатальна діагностика синдрому Дауна.
5. Фенотипові ознаки синдрому Дауна, частота і значимість. Генетичне консультування. Терміни постановки діагнозу.
6. Постнатальна діагностика ДЦП. Виявлення та оцінка факторів ризику.
7. Критерії постановки діагнозу ДЦП. Інструментальні обстеження (ЕЕГ, ЕМіоГ, ЕхоЕГ). Терміни постановки діагнозу.
8. Постнатальна діагностика розладів аутистичного спектра Клінічна тріада.
9. Терміни постановки діагнозу розладів аутистичного спектра. Скринінгові тести : M-CHAT, ADOS, PER-P.

10. Синдром Дауна: епідеміологія, патофізіологія, клініка. Трисомія, мозаїцизм, Робертсонівські транслокації, дуплікація частини 21 хромосоми.
11. Фенотипові ознаки Синдром Дауна , їх частота. Оцінка ступеня порушення розумового розвитку.
12. ДЦП: епідеміологія, фактори ризику, класифікація, клініка.
13. Фактори ризику розвитку ДЦП: антенатальні, перинатальні, ятрогенні. Частота. Класифікація важкості рухових порушень за Т.А. Томбергом. Клінічна характеристика. Оцінка м'язевого тону за шкалою Ашворса. Системи класифікації MACS – оцінка моторної функції рук. GMFCS – оцінка великих моторних функцій
14. РАС: епідеміологія, тригерні фактори, класифікація, клініка.
15. Соматичні проблеми у дітей з синдромом Дауна. Вроджені вади розвитку серцево-судинної та сечовидільної систем. Ендокринна патологія. Імунологічні порушення. Особливості перебігу та лікування.
16. Соматичні проблеми у дітей з ДЦП. Гастроентерологічна, респіраторна патологія. Причини розвитку, особливості перебігу та корекції. Дефіцитні стани.
17. Соматичні проблеми у дітей з РАС. Гастроентерологічні, алергологічні, імунологічні порушення у дітей з РАС. Частота, особливості перебігу, виявлення та лікування.
18. БГБК дієта. Біомедичний підхід. Дефіцитні стани у дітей з РАС.
19. Програма раннього втручання. Перспективи когнітивного розвитку дитини з ДЦП, РАС, СД. Методики АВА, Flortime, TEACCH.
20. Принципи поведінкової терапії, структурування простору, організація часу. Електронні програми розвитку когнітивних функцій.
21. Фізична реабілітація дітей з особливостями розвитку. Методики К. і Б. Бобат, Козявкіна (СІНТ), В. Войт, К.О. Семенової. Сенсорна інтеграція.
22. Диспансерне спостереження за дітьми з особливостями розвитку. Теорія Еріки Шугард. Тривалість спостереження, перелік лабораторних та інструментальних досліджень,
23. Складання індивідуальної програми реабілітації (ІПР).

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Наказ МОЗ України від 15.06.2015 № 341 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації дітей з розладами аутистичного спектра»
2. Наказ МОЗ України від 20.10.2015 № 685 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації дітей з синдромом Дауна»
3. Наказ МОЗ України від 09.04.2013 № 286 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. Церебральний параліч та інші органічні ураження головного мозку у дітей, які супроводжуються руховими порушеннями»
4. Наказ МОЗ України від 20.03.2008 р. № 149 «Клінічний протокол медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років».

5. Наказ МОЗ України від 18.05.2013 р. № 400 «Про вдосконалення порядку надання психіатричної допомоги дітям».
6. Surveillance of Cerebral Palsy in Europe (SCPE) [Electronic resource] // Access
7. mode: http://www-rheop.ujf-grenoble.fr/scpe2/site_scpe/
8. Основи медико-соціальної реабілітації дітей з органічним ураженням нервової системи. Навчально-методичний посібник / за ред. Мартинюка В.Ю., Зінченко С.М. – К.: Інтермед, 2005. - 416 с.
9. Наказ МОЗ України від 08.10.2007 N 623 Про затвердження форм індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда та порядку їх складання.
10. Концепція удосконалення неврологічної допомоги дітям України (схвалено Вченою медичною Радою Міністерства охорони здоров'я України. Рішення засідання президії Вченої медичної Ради МОЗ України від 17.04.1998. Протокол №25)
11. Наказ МОЗ України від 01.12.2009 № 889 «Про затвердження клінічного протоколу санаторно-курортної реабілітації дітей з церебральним паралічем».
12. Шкала великих моторних функцій (Gross Motor Function Measure – GMFM) // Все про ДЦП. Інформація для пацієнтів, їх сімей та спеціалістів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.dcp.com.ua/sites/default/files/GMFM-blank-ukr.pdf>.
13. Система класифікації великих моторних функцій (GMFCS) // Все про ДЦП. Інформація для пацієнтів, їх сімей та спеціалістів [Електронний ресурс]. –Режим доступу : URL : <http://www.dcp.com.ua/GMFCS/>.
14. Manual Ability Classification System for children with cerebral palsy 4-18 years [Electronic resource]. – Way of access : URL : <http://www.macs.nu/downloadcontent.php>
15. Лікування епілепсії та епілептичних синдромів у дітей. Методичні рекомендації. [Мартинюк В.Ю., Коноплянко Т.В., Євтушенко С.К. та ін.] / -Київ. – 2012. – 18 с.
16. Наказ МОЗ України та НАМН України від 31.12.2003 № 641/84 «Про удосконалення медико-генетичної допомоги в Україні».

Інформаційні ресурси

1. Кохранівський центр доказової медицини www.cebm.net
2. Кохранівська бібліотека www.cochrane.org
3. Національна медична бібліотека США – MEDLINE PubMed www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
4. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
5. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov

Укладач силабуса

Няньковський С.Л., доктор мед. наук, професор _____

Возняк А.В. к.м.н. доцент _____

Завідувач кафедри педіатрії №1

Няньковський С.Л., доктор мед. наук, професор _____